

Maa- ja metsätalousministeriö

7.3.2025

Asia: VN/1263/2025

Metsätuhoihin varautuminen Suomessa – Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan varautumissuunnitelma metsätuhoihin sekä siihen liittyvä tuhonaiheuttajataulukko

Bioenergia ry kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa.

Maa- ja metsätalousministeriön, Luonnonvarakeskuksen ja Suomen metsäkeskuksen laatimassa uudessa kansallisessa metsätuhovarautumissuunnitelmassa määritetään yleisimmät metsätuhon aiheuttajat, varautumistoimenpiteet, eri sidosryhmien vastuut ja viestintätavat. Suunnitelma korvaa vuonna 2014 laaditun metsätuhovarautumissuunnitelman ja vastaa metsästrategian yhtä neljästä osasta, jonka mukaan on vahvistettava metsien elinvoimaisuutta, monimuotoisuutta ja sopeutumiskykyä.

Tulevaisuudessa metsätuhot voivat olla yhä laajempia, koska ilmastonmuutoksen on ennustettu aiheuttavan lisää sään ääri-ilmiöitä, jotka kasvattavat tuhoriskiä talousmetsissä. Metsätuhojen seuranta, ennakointia ja torjuntaa on kehitettävä, jotta metsänhoidossa voidaan reagoida tuhotilanteisiin entistä paremmin ja nopeammin. Näin edesautetaan metsien terveyttä ja hiilensidontaa, pyritään minimoimaan laajat tuhot ja puuston palautuminen on nopeaa. Tärkeää on huolehtia metsistä laajassa yhteistyössä (viranomaiset, tutkimuslaitokset, metsänomistajat, elinkeinoelämä ja järjestöt).

Suomessa metsien merkittävimpiä tuhonaiheuttajia ovat tuuli- ja lumituhot sekä erilaiset hyönteisten, eläinten ja sienten aiheuttamat vahingot. Uudessa varautumissuunnitelmassa metsätuhojen ehkäisemiseksi suositellaan muun muassa rikkaampaa puulajistoa, jalostettua metsänviljelyaineistoa, parempia seurausmenetelmiä, hirvieläinkantojen säätelyä ja koulutuksen lisäämistä. Metsätuhoihin varautumisessa on neljä vaihetta: varautuminen, ennaltaehkäisy, tilanteeseen reagointi ja siitä elpyminen.

Bioenergia ry pitää Suomen metsäkeskusta hyvin tehtävään soveltuvana tahona tekemään metsätuhojen varautumissuunnitelmaa. Korostamme perinteisten maastokäyntien merkitystä metsätuhojen valvonnassa. Pelkät dronien avulla tehdyt

kaukokartoitukset eivät voi korvata yksistään valvontaa, vaan vähintään kontrollikäynnit maastossa ovat välttämättömiä. Tämän takia on hyvä, että Luonnonvarakeskus kerää metsätuhoista dataa valtakunnan metsien inventoinnin (VMI) kautta.

Bioenergia ry:n mielestä Ruokaviraston työ vieraslajien ja kasvitautien valvonnassa on tärkeää, jotta uusia tuhonaiheuttajia ei pääse leviämään Suomen metsiin. Metsien hyvä hoito ja kasvukunnosta huolehtiminen on tärkeää ja korostamme etenkin tarttumista nuorten metsien hoitorästeihin ottaen huomioon myös luonnon monimuotoisuus. Kannatamme tapauskohtaista varautumista, ennaltaehkäisyä ja reagointia häiriöihin, koska metsämme ja niiden omistajat ovat moninaisia. Metsätuhot voivat myös lisätä talousmetsien monimuotoisuutta lisääntyvällä lahoppuun määrällä ja tämän synergian huomioiminen on tärkeää, jotta voidaan ylläpitää metsien terveyttä kustannustehokkaasti. Bioenergia ry näkee merkityksellisenä myös, että riistaeläinten aiheuttamia puustotuhoja torjutaan. Varautumissuunnitelmassa ne jätetään huomiotta, koska riistan aiheuttamia tuhoja koskee erillinen lainsäädäntö.

Todennäköisesti lisääntyvien metsätuhojen määrän ja aiheuttajien takia Bioenergia ry näkee tärkeänä koulutuksen ja osaamisen lisäämisen metsäsektorilla. Nopeaa reagointia, sidosryhmien yhteistyötä ja parempaa viestintää tulee edistää, jotta metsätuhot jäisivät mahdollisimman pieniksi. Bioenergia ry korostaa metsien kasvun ja terveyden toimenpiteiden edistämisen tärkeyttä sekä oikea-aikaisten ja -suhtaisten harvennushakkuista huolehtimista, huomioiden myös ensiharvennusrästit. Lisäksi nostamme esille sen, että puuston hyödyntämisessä alueelliset terminaalit ovat hyödyllinen työkalu, kun on kyse laajoista metsätuhoista. Ne helpottavat puiden ohjaamista optimaalisimpaan käyttöön, varastointia sekä hakettamista energiakäyttöön menevien jakeiden osalta.

Bioenergia ry
Harri Laurikka
toimitusjohtaja

Lisätiedot: christa.vilkki@bioenergia.fi / 045 78779744